

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 180/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť D. M., B., zastúpeného advokátom JUDr. D. R., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C/53/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť D. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. februára 2013 doručená sťažnosť D. M. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C/53/2010 (ďalej len „namietané konanie“).

Sťažovateľ uviedol, že *«podal dňa 26-03-2010 na Okresný súd Bratislava II návrh na začatie konania o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhradu mzdy smerujúci proti spoločnosti Š. spol. s. r. o... (ďalej aj ako „odporca“).*

Konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 8 C 53/2010.

Konajúci súd vytyčil prvý termín pojednávania až dňa 11-05-2011, čomu predchádzala žiadosť sťažovateľa o včasné vytyčenie pojednávania z dôvodu jeho nepriaznivej situácie spojenej so stavom právnej neistoty v časti okamžitého skončenia pracovného pomeru, v ktorej sa v dôsledku nekonania porušovateľa nachádza doposiaľ.

Odporca svoju účasť na pojednávaní nariadenom na deň 11-05-2011 ospravedlnil, čo konajúci súd akceptoval, hoci k tomuto nedoložil odporca akýkoľvek relevantný doklad, a termín pojednávania odročil na deň 13-06-2011.

Následne dňa 13-06-2011 konajúci súd na pojednávaní po vyvolaní veci skonštatoval, že nebola zrealizovaná úprava z uznesenia z predošlého pojednávania, čoho dôsledkom odporcovi nebolo doručené predvolanie na pojednávanie, ani výzva na doloženie jeho neprítomnosti na predchádzajúcom pojednávaní, a konajúci súd opätovne termín odročil na deň 12-09-2011, ktorý bol opätovne odročený po vyvolaní veci z rovnakého dôvodu, a to nezrealizovania úpravy z uznesenia a s tým súvisiaceho nedoručenia predvolania na pojednávanie odporcovi riadne a včas.

Na pojednávanie vytyčené konajúcim súdom na deň 03-10-2011 sa navrhovateľ riadne dostavil, ako na každý termín pojednávania vytyčený konajúcim súdom doposiaľ, ale konajúci súd i tento termín odročil s poukazom na ospravedlnenie sa odporcu, ktorý ako dôvod ospravedlnenia uviedol pracovnú zaneprázdnenosť právneho zástupcu, čo opätovne riadne nedoložil relevantnými dokladmi.

Dňa 09-11-2011, po uplynutí dvadsiatich (20) mesiacov, sa po prvýkrát konalo riadne pojednávanie vo veci samej, kedy konajúci súd vypočul navrhovateľa a jeho právneho zástupcu. Odporca sa nedostavil.».

Sťažovateľ ďalej uviedol:

„Možno konštatovať, že druhé pojednávanie v merite veci sa konalo až dňa 30-01-2012, kedy konajúci súd po obdržaní vyjadrenia odporcu k návrhu na začatie konania a vyjadrenia sťažovateľa obe strany sporu vypočul, a termín pojednávania, napriek skutočnosti, že boli odôvodnene naplnené podmienky na to, aby konajúci súd vo veci samej meritórne rozhodol, odročil na deň 11-04-2012, kedy sa odporca opätovne, zjavne účelovo, nedostavil.

Konajúci súd telefonicky dňa 12-06-2012 oznámil právnenmu zástupcovi sťažovateľa, že pojednávanie, na ktoré mal byť právny zástupca a štatutárny orgán odporcu volaný pod hrozbou poriadkovej pokuty, sa dňa 13-06-2012 nebude konať.

Následne, konajúci súd doručil sťažovateľovi a odporcovi predvolanie na pojednávanie vytýčené na deň 26-09-2012, kedy pochybil, vzhľadom na skutočnosť, že v zmysle poslednej úpravy, bol ďalší termín vytýčený na deň 03-10-2012. Toto pochybenie súdu mohlo mať za následok zmarenie konania predmetného pojednávania, keďže doručenie odporcovi by odôvodnene nebolo vykázané.

Zdôrazňujeme rovnako fakt, že na toto pochybenie bol konajúci súd upozornený až právnym zástupcom sťažovateľa, keď sa chcel tento s poukazom na doterajší priebeh konania informovať, či sa bude pojednávanie v právnej veci konať.

V ďalšom bol termín pojednávania určený na deň 03-10-2012 zrušený, čo bolo oznámené právnenmu zástupcovi navrhovateľa telefonicky cca pätnásť (15) minút pred jeho vyvolaním, keď ho zamestnanec príslušnej spisovej kancelárie informoval o zdravotnej nespôsobilosti zákonného sudcu.

Nakoniec sa nekonalo ani pojednávanie dňa 07-11-2012, a to z dôvodu opätovného ospravedlnenia neúčasti odporcu, o dôvodoch ktorej nemá navrhovateľ doposiaľ žiadne vedomosti vzhľadom na skutočnosť, že v súdnom spise sa nenachádzajú relevantné doklady.

Následne v prípade termínu pojednávania vytýčeného konajúcim súdom na deň 17-12-2012 bol navrhovateľ informovaný štyri (4) dni pred konaním pojednávania, práceneschopnosti zákonného sudcu.“

Napokon sťažovateľ poukázal na to, že „*ide takmer o trojročnú vec, ktorá nebola doposiaľ meritórne rozhodnutá, poukazujúc rovnako na skutočnosť, že vec nie je ani právne ani fakticky náročná v takej miere, aby ju nebolo možné bez zbytočných prieťahov právoplatne rozhodnúť v primeranom čase. Porušovateľ v konaní nepostupuje plynulo, v súlade s požiadavkou vyjadrenou v ust. § 100 ods. (1) Zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších právnych predpisov...“.*

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C/53/2010 porušil základné právo D. M., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C/53/2010 sa prikazuje konať vo veci bez zbytočných prieťahov.“

Okrem uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby mu ústavný súd priznal aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

V konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou vyžaduje preukázanie podania sťažnosti predsedovi príslušného súdu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 3 ods. 4 v spojení s § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Takúto sťažnosť totiž ústavný súd považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorý vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane

základných práv a slobôd treba využiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (porovnaj napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04).

Na základe výzvy ústavného súdu z 26. februára 2013 sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu v prílohe podania doručeného ústavnému súdu 6. marca 2013 predložil fotokópiu sťažnosti na prietahy zo 14. decembra 2012 adresovanú predsedníčke okresného súdu.

Ústavný súd zo sťažnosti, z jej príloh, z predloženej sťažnosti na prietahy a na okresnom súde zistil, že sťažnosť na prietahy adresovaná predsedníčke okresného súdu bola v podateľni okresného súdu podaná osobne 18. decembra 2012.

V odpovedi (na sťažnosť) sp. zn. Spr. 2184/2012 z 21. januára 2013, ktorú právny zástupca sťažovateľa prevzal 25. januára 2013, predsedníčka okresného súdu okrem iného uznala existenciu prietahov v namietanom konaní, zároveň sa za ne ospravedlnila a súčasne oznámila, že vo veci je nariadený termín pojednávania na 11. marec 2013, pričom taktiež uviedla, že vec bola zaradená „do evidencie konaní sledovaných predsedom súdu“.

Ústavný súd ďalej zistil, že pojednávanie vo veci pôvodne nariadené na 11. marec 2013 sa za účasti sporových strán a ich právnych zástupcov uskutočnilo už 27. februára 2013, pričom bolo odročené na 29. apríl 2013 na účel ďalšieho dokazovania vo veci.

Ústavný súd na základe uvedeného konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ako účinný prostriedok nápravy, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii a aj ho využil ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Súčasne je potrebné poukázať aj na to, že sťažnosť na prietahy adresovaná orgánu štátnej správy súdov zohráva významnú preventívnu funkciu, a to ako

účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. m. m. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Je nesporné, že po upozornení predsedníčky okresného súdu na priet'ahy a po prijatí príslušných opatrení už okresný súd nebol vo veci nečinný a priebežne v nej koná, čo ústavnému súdu umožňuje v danom štádiu konania vysloviť záver, že okolnosti namietaného konania v čase predbežného prerokovania s'ťažnosti sú také, že došlo k odstráneniu nežiaduceho stavu zapríčineného dovtedajšou nečinnosťou, resp. neefektívnou činnosťou okresného súdu.

Na základe uvedeného ústavný súd s'ťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby po splnení všetkých zákonom predpísaných náležitostí s'ťažovateľ v tejto veci predložil ústavnému súdu novú s'ťažnosť, a to za predpokladu, že by v ďalšom priebehu napadnutého konania bol okresný súd nečinný alebo v ňom postupoval neefektívne.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2013